

TEMA

"Helligånden og vi har besluttet ..."

OM AT HØRE ÅNDENS STEMME

AF ROBERT BLADT

Er der en mentalitet, jeg skal tilstræbe for at være åben for Åndens vejledning?

Robert Bladt, f. 1970
Forstander på Børkop Højskole
Ulønnet hjælpepræst i
Frimenigheden Broen, Vejle

Da den første, alvorlige uenighed i den kristne kirke bliver drøftet af apostlene, og de er nået til enighed, sender de en skrivelse til de kristne i Antiokia med ordene: "Helligånden og vi har besluttet ..." (ApG 15,28).

Apostlene er tilsyneladende ikke i tvivl om, hvad der er Helligåndens vilje og beslutning. Når jeg læser det, tænker jeg misundeligt: Gid jeg kunne træffe beslutninger med samme overbevisning. Gid jeg kunne høre Åndens stemme og være sikker på hans vejledning.

Jeg mødte engang en kvinde, som fortalte, at da hun blev gift, var det efter Åndens vejledning. Hun havde været til et ungdomsmøde, og da de ankom, var der særligt én af mændene, hun ikke brød sig om. Han virkede nærmest frastødende på hende. Under mødet faldt hendes øjne på ham igen, og pludselig oplevede hun, at Helligånden sagde til hende: "Du skal gifte dig med ham." Hun var så overbevist om, at det var Guds vilje, at hun trodsede sin egen modvilje og

blev gift med ham.

Kvinden var tilsyneladende ikke i tvivl om, hvad der var Helligåndens vilje. Jeg beundrer hende for at sætte sin egen mening til side for at følge Åndens vejledning.

Men jeg har aldrig selv haft frimodighed til at sige om noget af det, jeg har besluttet, at *Helligånden* har truffet beslutningen sammen med mig. Og jeg har heller ikke oplevet at få en så tydelig og umisforståelig tilskyndelse fra Helligånden som den, kvinden fortalte mig om.

Spørgsmålet følger jo helt naturligt: Hvordan kan jeg høre Åndens stemme? Ja, hvordan vejleder Ånden i det hele taget?

Vi har brug for at lytte til Ånden

Først skal vi slå fast, at vi har brug for at lytte til Ånden. Åndens væsen og opgave er at tale til os, vejlede os og fylde os.

Det er væsentligt for vores tro på, hvem og hvordan den treenige Gud er. Han er ikke en

tavs Gud, men tager initiativ til at genoprette den relation og kommunikation, som i kraft af vores oprør er blevet afkoblet.

Relationen og kommunikationen mellem Gud og mennesker er genoprettet ved Jesu komme, men den afbrydes ikke ved hans bortgang (Joh 13-17).

Ånden tog over, hvor Jesus slap: "Når han kommer, sandhedens ånd, skal han vejlede jer i hele sandheden; for han skal ikke tale af sig selv, men alt, hvad han hører, skal han tale, og hvad der kommer, skal han forkynde for jer" (Joh 16,13).

Helligåndens gerning er altså at vejlede, tale og forkynde – "for at vi skal vide, hvad Gud i sin nåde har givet os" (1 Kor 2,12).

Alle kristne har hørt Åndens stemme

Det, Ånden giver til os, ved at tale til os, kan ingen af sig selv nå frem til. Vi kan ikke tænke os frem til eller beslutte os for, at vi vil have tillid til Jesus. Troen på og tilliden til Jesus er noget, Ånden taler frem i os.

Det formulerede Martin Luther skarpt i *Den lille katekismus* i forklaringen om Helligånden: "Jeg tror, at jeg ikke af egen evne og kraft kan tro på Jesus Kristus, min Herre, eller komme til ham. Men *Helligånden* har kaldet mig ved evangeliet, har oplyst mig med sine gaver, har helliget og opholdt mig i den rette tro."

Vi er dog ikke altid så bevidste om, hvor og hvornår Ånden taler til os. Det er ofte mere jordnært, end mange forventer.

Det vigtigste at pointere er, at hvis du er kristen og har tillid til Jesus, så har Ånden allerede talt til dig. Så er han nået igennem til dig med sit vigtigste budskab: Gud elsker dig så højt, at han gav sin enbårne søn, for at du ved tro på ham ikke skal fortabes, men have evigt liv.

Vi ved, at Ånden har talt til os, fordi vi erfarer følgerne af Åndens tale, nemlig troen. Når vi i vores indre, i vores ånd,

erfarer, at vi er Guds børn, så er det ikke noget, vi har bildt os selv ind. Det er Guds Ånd, der vidner sammen med vores ånd om, at vi er Guds børn (se Rom 8,16).

Vi ved også, *hvordan* Ånden taler til os. Det gør han gennem det kristne budskab om Jesu død og opstandelse til frelse for os. Det kaldes i NT for evangeliet (fx Rom 1,16f), livets ånds lov (Rom 8,2), ordet om korset (1 Kor 1,18) eller Kristi ord (Kol 3,16).

Hvor som helst dette budskab forkyndes i overensstemmelse med Jesu og apostlenes undervisning, er det Ånden, der taler.

Og endelig ved vi, *hvor* Ånden møder os med det kristne budskab. Det gør han nemlig i den kristne menighed. Her i Jesus-fællesskabet har forkyndelsen af evangeliet sin plads, her uddeles nadveren, og her hjælpes mennesker ind i Guds pagt gennem dåben. Her giver vi ved håndspåleggelse tilsagn om syndernes forladelse, her bredes armene ud til velsignelse.

Her er det primære sted for formidlingen af Guds nåde til syndere. Det er ikke det eneste sted. Gud møder os enkeltvis gennem bøn, meditation, Bibelen, kristen litteratur, kunst, samtale. Men Åndens mødested har sit centrum i det kristne fællesskab.

Ånden taler gennem dig, som er kristen

Vi er i øvrigt ikke altid så opmærksomme på, at Ånden taler *gennem* kristne. Fra bror og søster til bror og søster. Det er en væsentlig grund til at værdsætte det kristne fællesskab. Dietrich Bonhoeffer udtrykte det på denne måde: "Guds ord i min brors mund er større end Guds ord i mit eget hjerte."

Da Jesus sender sine nærmeste disciple ud for at forkynde evangeliet, understreger han, at Guds Ånd – særligt under efterfølgelse – vil tale *gennem* dem (Matt 10). De går ikke med deres eget budskab.

*Gid jeg kunne høre
Åndens stemme og være
sikker på hans vejledning.*

Denne artikel kan du høre oplæst

Find "Budskabet" der, hvor du plejer at lytte til podcast.

Kan også findes via budskabet.dk eller norea.dk/podcastoversigt.

Syner og ord kan komme fra andre kilder end Gud, så mener du at få noget af dette, så del det med en erfaren kristen, der kan prøve det op imod Guds ord og den kristne erfaring.

Efter Jesu død bliver apostlene på pinsedagen fyldt af Helligånden og begynder straks at forkynde "om Guds storværker" – endda på mange forskellige sprog.

Denne sendelse med et budskab er ikke begrænset til apostlene. Paulus vejleder derfor menigheden til bredt at opbygge hinanden ved hjælp af de nådegaver, Ånden tildeler (1 Kor 14,26).

I Bibelen er der mange eksempler på, at Åndens tale gennem et menneske ledsages af overnaturlige fænomener, der er tegn på Åndens tilstedeværelse og virke.

Men der er også masser af åndsbaar tale til os uden overnaturlige fænomener. Gud taler ganske vist ofte til Jeremias med ord og syner. Men når Jeremias forkynder, er det overraskende sjældent, der sker noget mere overnaturligt, end at han får forkyndt Guds vilje og lykkes med at holde sig i live under forfølgelserne.

Guds konkrete vejledning

Det væsentligste i forhold til det med at høre Åndens stemme handler altså om at høre det budskab, som giver os tillid til Jesus og hjælper os med at forstå, "hvad Gud i sin nåde har givet os."

Samtidig er det tydeligt, at Ånden taler

til mennesker i konkrete situationer og giver vejledning og hjælp til at træffe beslutninger.

Apostlenes Gerninger 8-10 er én lang perlerække af eksempler på det. Eksemplerne i GT er også mange.

Så: Er der en mentalitet, jeg skal tilstræbe for at være åben for Åndens direkte vejledning? Eller en evne til at lytte, som jeg skal opøve?

Gud er ikke hviskende

I filmen *The Godfather I* møder vi gangsteren Don Vito Corleone. Han hæver ikke på et eneste tidspunkt stemmen over et niveau, der må betragtes som hvisken. Når han taler, er alle andre i rummet nødt til at tie for at høre, hvad han siger. Og det er sikkert også hensigten. Han udøver magt gennem sin stemmeføring.

Ikke desto mindre er der nogle menneskers og menigheders vejledning i at høre Åndens stemme, som får mig til at tænke på Don Vito Corleone. De beskriver Ånden som en stille hvisken, der konstant giver os konkret vejledning. For at vi kan høre den, skal vi dog tie, måske meditere, måske faste, måske opøve en særlig følsom, metafysisk høresans.

Jeg reagerer intuitivt imod den slags. For det strider imod mit gudsbillede at acceptere, at Gud skulle have problemer med at fange vores opmærksomhed. Men det er også i modstrid med bibelske fortællede og forbilleder.

I Bibelen er det oftest Gud, der tager initiativ til at få mennesker i tale; ikke mennesker, der opsøger Guds vejledning. Selvfølgelig! For Bibelen er ikke en samling fortællinger om mennesker, der fik "hul igennem" til Gud. Den bevidner de gange, Gud i historien *åbenbarede* sig for mennesker.

Min pointe er: Når Gud har noget, han ønsker at sige til os, så skal han nok få det sagt.

Hvordan vejleder Ånden?

Læg dernæst mærke til, at de bibelske personer, som hører Åndens stemme, ikke hver nat har fået åbenbaringer. På Samuels tid talte Gud virkelig sjældent direkte til nogen (1 Sam 3,1). Om kong Salomo hører vi, at "Herren viste sig for anden gang for ham" (1 Kong 9,2). To gange i løbet af et langt liv gav Gud Israels mægtigste konge konkret vejledning!

Jeg er med på, at i og med pinsen er Ånden ikke kun udgydt over præster, konger og profeter. Alle i Guds folk i den nye pagt har den umiddelbare adgang til Gud. Men ser vi på NT og de første kristne, får vi heller ikke det indtryk, at de dagligt fik direkte vejledning fra Gud.

Åben for Åndens vejledning

Når det er sagt, er der dog noget for os at lære om at være åbne for Åndens direkte vejledning. Vi har gode, bibelske forbilleder, og vi har den kristne menigheds erfaringer. Vi skal blot gå ind til det med proportionerne i behold og undgå faldgruberne.

Det er værd at bemærke, at da Samuel første gang får en natlig åbenbaring fra

Gud (1 Sam 3), har han brug for at lære, at den stemme, han hører, er Guds røst. Desuden skal vi lægge mærke til, at Eli næste dag får Samuel til at fortælle, hvad Herren har sagt til ham.

Samuel måtte have teologien i orden: Gud er en Gud, der åbenbarer sig. Og Samuel skulle ikke være alene med åbenbaringen. Eli fik ham til at dele den. Om Eli har tænkt, at Samuels åbenbaring skulle prøves af en erfaren mand, ved jeg ikke, men det er i hvert fald en god regel.

Syner og ord kan komme fra andre kilder end Gud, så mener du at få noget af dette, så del det med en erfaren kristen, der kan prøve det op imod Guds ord og den kristne erfaring.

Vi må gerne opsøge og bede om en særlig vejledning og åbenbaring. Men vi skal ikke forestille os, at det er normalsituationen for en kristen, at Gud viser sig for os og meddeler os åbenbaringer gennem ord og visioner.

Prøv alt, hold fast ved det gode

Den kvinde, der oplevede, at Ånden sagde til hende, at hun skulle gifte sig med en bestemt mand, lever i øvrigt ikke længere, og det gør hendes mand heller ikke. Deres liv sammen blev temmelig vanskeligt.

Manden havde efter min vurdering nogle psykiske udfordringer, og i lange perioder forlod han hjemmet for at gå på landevejen. I de perioder var kvinden efterladt med deres børn, husholdning og økonomi.

Var det Guds vilje, at de blev gift? Det kan jeg ikke svare på med sikkerhed. Men jeg skønner, at det havde været godt for kvinden, hvis hun havde opsøgt en erfaren kristen for at få hjælp til at bedømme den indskydelse, hun fik til at gifte sig med ham.

”Prøv alt, hold fast ved det gode,” skrev Paulus (1 Thess 5,21). Med det mente han *ikke*, at vi skal *afprøve* alt, men at vi skal *efterprøve* alt.

Det er et godt råd. Stemmer, indskydelser og visioner *kan* nemlig også komme fra andre end Guds Ånd. De kan komme fra vores egen ånd og fx afspejle traumatiske oplevelser. De kan komme fra Den Onde.

Det lærer vi af apostelmødet (ApG 15), som

FOTO: UNSELSH

jeg nævnte i indledningen. Hvorfor turde apostlene gøre Helligånden til medunderskriver? Der står ikke noget om, hvorvidt de beder eller faster. Derimod lægges der vægt på, at processen inkluderede diskussion, hvor mange meninger bliver hørt. Derefter har Peter et indlæg, hvor han fremhæver evangeliet og erfaringerne på missionsmarken. Og endelig peger Jakob på, at beslutningen er i overensstemmelse med profeternes ord.

Det var en meget åndsfyldt beslutning, der kom ud af apostelmødet. De nåede frem til beslutningen ved at kende evangeliet, Skriften og Guds Ånds virke i menighederne.

Hvis vi gerne vil lære at lytte til Åndens stemme, er det her, vi skal begynde. Så vil vi langt bedre være i stand til at bedømme andre åbenbaringer og vejledninger, som Ånden måtte give, når og hvor han vil. ■

Det er værd at bemærke, at da Samuel første gang får en natlig åbenbaring fra Gud (1 Sam 3), har han brug for at lære, at den stemme, han hører, er Guds røst.